

LANG ZAL HIJ LEVEN

Een interactieve theatertour langs woon(zorg)locaties, zieken- en buurthuizen. Het theaterstuk draait om een familiegesprek over euthanasie bij dementie. Tijdens het stuk wordt het publiek actief betrokken bij de morele dilemma's die het verhaal oproept. Een interactief drama in het midden van een maatschappelijk debat.

Verhaallijn

Dirk-Jan is 80 en heeft vergevorderde dementie. Toen Alzheimer bij hem geconstateerd werd, drie jaar geleden, heeft hij een wilsverklaring opgesteld. Hij wil niet naar een verpleeghuis en ook niet in de situatie belanden waarin hij zijn autonomie en zijn verstand kwijt is. Boven alles, wil deze voormalige onderwijzer zijn waardigheid houden: liever dood dan zichzelf kwijtraken. Nu lijkt het zover te zijn. Dirk-Jan is bij flarden helemaal de weg kwijt en de situatie thuis is niet meer houdbaar. Zo kan het niet langer.

In een voorstelling van 60 minuten volg je Dirk-Jan en zijn naaste familie. Ze vieren Dirk-Jans 80ste verjaardag en zingen Lang zal hij leven. Maar niet iedereen zingt dit van harte mee. Had Dirk-Jan niet zelf in zijn wilsverklaring gezegd dat hij dit nooit zou willen?

Op verschillende momenten tijdens het theaterstuk krijgt het publiek de gelegenheid om in gesprek te gaan over de morele dilemma's die het verhaal oproept. Het publiek is op deze manier actief betrokken bij het familiegesprek over euthanasie. Aan de hand van scherpe vragen gaan de deelnemers met elkaar in gesprek. Korte video's van deskundigen (wetenschappers) dienen als verdieping van deze gesprekken.

Doelstelling

Met dit interactieve theaterstuk zoomen we in op een moreel thema (euthanasie bij dementie) waarover uiteenlopende meningen bestaan. Door in te zoomen, komen we onderliggende ethische vragen op het spoor, zoals: zijn emoties helpend of belemmerend in het zicht krijgen op wat goed is? Of: ben je als familie aan elkaar gegeven? Hoe kom je samen verder als morele opvattingen onoverbrugbaar lijken te zijn? Kun je elkaar dan nog vinden?"

Het gaat in de gesprekken en het theaterstuk niet om het komen tot één zienswijze, maar om het open verkennen van elkaars morele uitgangspunten. We zoeken naar de overtuiging achter de stellige woorden of het zachtjes zoeken naar richting bij een moreel vaagstuk. Op deze manier willen we het maatschappelijke gesprek over morele vraagstukken stimuleren en verder verdiepen.

Context

Onze samenleving polariseert. Thema's zoals voltooid leven, het klimaat en de aanpak van de coronacrisis roepen discussie op en lijken verdeeldheid in de maatschappij bloot te leggen. Ook in familiesetting kunnen de morele discussies hoog oplopen. Iedere Nederlander heeft zijn of haar eigen waarheid. (Online) discussies zijn er volop, maar lijken mensen nauwelijks nader tot elkaar te brengen. Enerzijds leidt dit tot relativisme: er zijn zoveel meningen, dat het onmogelijk is te weten wat echt goed is. Anderzijds hebben veel mensen wel degelijk het gevoel dat er iets op het spel staat.

Het Moral Compass Project van de Protestants Theologische Universiteit (PThU) doet o.a. onderzoek naar deze morele dialogen. Daarbij wordt gezocht naar het versterken van een 'moreel kompas'. Gefocust op het goede, zoals een kompas altijd op het noorden staat afgesteld, maar zonder mensen klem te zetten. Kan het denken over moraliteit aan de hand van een 'moreel kompas' ons verder helpen als samenleving die een pluraliteit aan opvattingen kent? In het Moral Compass Project worden de fundamentele vragen onderliggend aan zo'n moreel kompas onderzocht.

Samen met Nachtzon Media heeft de PThU een reeks aan concrete en al dan niet kunstzinnige projecten ontwikkeld om deze thematiek op verschillende plekken van de maatschappij bespreekbaar te maken in een landelijke publiekscampagne, waar het theaterstuk 'Lang zal hij leven' onderdeel van is.

De PThU en Nachtzon Media zijn vervolgens het gesprek aangegaan met een scala aan partners om landelijke verbreding te waarborgen. Onder andere KRO-NCRV, EO, Verus, Tilburg School of Theology (TST), Protestantse Kerk, Friesch Dagblad (FD) en Trouw hebben zich als partners verbonden aan deze landelijke publiekscampagne.

In samenwerking met deze partners (en via hun netwerk) willen we dit theaterstuk in 2022 minimaal 25 keer opvoeren. Voor woonvoorzieningen voor ouderen, ziekenhuizen, buurthuizen, scholen (VO, HBO en WO), directe doelgroepen die aan dit thema verbonden zijn en religieuze gemeenschappen. Met deze interactieve vorm willen we mensen stimuleren om, voorbij de stellige harde (online) discussies, een fundamenteel gesprek te voeren over actuele morele vraagstukken.

Praktische opzet en begroting

De voorstelling bestaat uit ongeveer 20-25 minuten theater, afgewisseld met drie dialoogmomenten. In totaal duurt de bijeenkomst 60-70 minuten. Het theaterstuk zal door zes (beroeps)acteurs worden uitgevoerd.

De projectbegroting willen we dekken middels verschillende fondsenaanvragen. De eerder genoemde partners hebben daarnaast ook financiële middelen toegezegd. Daarbij verwachten we inkomsten van locaties (bijv. zorg- en onderwijsinstellingen, naar draagvlak) waar we het theaterstuk opvoeren.

PThU - Nachtzon Media, 2021

De werkgroep PThU - Nachtzon Media bestaat uit de volgende personen:

- Stef Groenewoud, PhD (gezondheidswetenschapper en ethicus, PThU en Radboud)
- Margriet Zwart-Westers, MA (projectmanager Moral Compass Project, PThU)
- Rob Compaijen, PhD (filosoof en ethicus, PThU)
- Ariën Voogt, MA (filosoof, PThU)
- Anne Christine Girardot (regisseur, Nachtzon Media)
- John Gruter (scenarioschrijver en regisseur, Nachtzon Media)
- Casper van Dorp (uitvoerend producent, Nachtzon Media)

Voor meer informatie:

- Casper van Dorp, 06-250 37 305, casper@nachtzonmedia.nl
- Anne Christine Girardot, 06 - 538 101 97, ac@nachtzonmedia.nl